

ÖZET: 657 sayılı Kanunda Devlet memurunun kitabın yazarı olarak ismi ile birlikte kariyer unvanının ve görev yaptığı kurumun adının kullanılması hususunda herhangi bir yasal engel bulunmadığına ilişkin (05/02/2007-1855)

Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığında sigorta müfettişi olarak görev yaptığınızı sigorta mevzuatıyla ilgili olarak yazmış olduğunuz kitapta çalıştığınız kurum adıyla unvanınızın kitap kapağında kullanıp kullanamayacağınız hususunda görüş talep eden ilgi dilekçe incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 28 inci maddesinde; **“Memurlar Türk Ticaret Kanuna göre (Tacir) veya (Esnaf) sayılmalarını gerektirecek bir faaliyette bulunamaz, ticaret ve sanayi müesseselerinde görev alamaz, ticari mümessil veya ticari vekil veya kollektif şirketlerde ortak veya komandit şirkette komandite ortak olamazlar. (Görevli oldukları kurumlarını temsilen alacakları görevler hariç).”** hükmü yer almaktadır.

Ticaret sicili Nizamnamesinin 14 üncü maddesinde **“Türk Ticaret Kanununun 12 nci maddesinde tarif edilen ticarethane veya fabrikalar ile 13 üncü maddesinde tarif edilen ticari şekilde işletilen diğer müesseseler ticari işletmedir.**

Bir gelir sağlamayı hedef tutmayan veya devamlı olmayan faaliyetlerle Türk Ticaret Kanununun 17 nci maddesinde tarif edilen esnaf faaliyeti sınırlarını aşmayan faaliyetler ticari işletme sayılmaz.”denilmektedir.

6762 sayılı Türk Ticaret Kanununda bir ticari işletmeyi,kısmen dahi olsa kendi adına işleten kimseye tacir deneceği, ister gezici olsunlar,ister bir dükkanda veya bir sokağın muayyen yerlerinde sabit bulunsunlar,iktisadi faaliyeti nakdi sermayesinden ziyade bedeni çalışmasına dayanan ve kazancı ancak geçimini sağlamaya yetecek derecede az olan sanat ve ticaret sahipleri tacir değil **“esnaf”** sayılacağı hükme bağlanmıştır.

5846 Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 1 inci maddesinde **“ Bu Kanunun amacı, fikir ve sanat eserlerini meydana getiren eser sahipleri ile bu eserleri icra eden veya yorumlayan icracı sanatçıların, seslerin ilk tespitini yapan fonogram yapımcıları ile filmlerin ilk tespitini gerçekleştiren yapımcıların ve radyo-televizyon kuruluşlarının ürünleri üzerindeki manevi ve mali haklarını belirlemek, korumak, bu ürünlerden yararlanma şartlarını düzenlemek, öngörülen esas ve usullere aykırı yararlanma halinde yaptırımları tespit etmektir.”** hükmü, 18 inci maddesinde **“Bir eserin yapımcısı veya yayımcısı, ancak eserin sahibi ile yapacağı sözleşmeye göre mali hakları kullanabilir.”** hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; gizli bilgileri bulundurmamak koşuluyla, Devlet Memurunun 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamında her türlü eser çıkarabileceği değerlendirilmekle birlikte, 657 sayılı Kanunda Devlet memurunun kitabın yazarı olarak ismi ile birlikte kariyer unvanının ve görev yaptığı kurumun adının kullanılması hususunda herhangi bir yasal engel bulunmadığı ve bu tür faaliyetlerin 657 sayılı Kanununa ve ilgili diğer mevzuata aykırılık teşkil etmeyeceği düşünülmektedir.